

พระบรมฯเสด็จฯ บำเพ็ญพระราชกุศล

พระบรมฯ □ **ต่อจากหน้า 1**
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ไปในการทรง
บำเพ็ญพระราชกุศลสัตตมวาร 7 วัน ถวายพระ
ศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ด้าน “ดาไลลามะ” สั
งสาส์นเสียดพระทัย สมเด็จพระสังฆราชสิ้นพระ
ชนม์ ซึ่งได้สูญเสียทางจิตวิญญาณอันวิเศษ
ขณะที่บรรดาภิกษุสามเณร พุทธศาสนิกชนร่วม
ถวายสักการะพระศพแน่น

ภายหลังสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระ
สังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประมุข
สงฆ์สูงสุด สิ้นพระชนม์ ที่โรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์ สภาภาษาไทย และมีการเคลื่อน
พระศพจากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ไป
ประดิษฐานยังตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร
ราชวรวิหาร เพื่อประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลตั้งแต
วันที่ 25 ต.ค.ที่ผ่านมาจนถึงวันที่ 30 ต.ค.
ที่วัดบวรนิเวศวิหาร แขวงบวรนิเวศ เขต
พระนคร บรรดาภิกษุสงฆ์และพระภิกษุสงฆ์
อภิสรรพพระศพ ในวันที่ถือว่าเป็นการเริ่ม
บำเพ็ญพระราชกุศล สัตตมวาร 7 วัน ในการ
สิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระ
สังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ก่อนใน
วันที่ 31 ต.ค. จะมีการบำเพ็ญพระราชกุศลสัต
ตมวาร 7 วัน ที่ตำหนักเพชร อีกครั้ง

ทั้งนี้ในเวลา 17.02 น. พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราช
กุมาร เสด็จฯแทนพระองค์ไปในการทรงบำเพ็ญ
พระราชกุศลสัตตมวาร 7 วัน ถวายพระศพ
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกล
มหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) ณ ตำหนัก
เพชร วัดบวรนิเวศวิหาร ในโอกาสที่ พระเจ้า
วรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ โดย
เสด็จในการนี้ด้วย

ส่วนบรรดาภิกษุตั้งแต่ช่วงเช้า บรรดา
ภิกษุสามเณร พุทธศาสนิกชน ตลอดจน
ประชาชนทั่วไปจำนวนมาก ททยอดเดินทางมา
เฝ้ารอเป็นแถวยาว ที่ด้านหน้าตำหนัก ไปจนถึง
บริเวณแยกสะพานวันชาติ ถนนดินสอ เพื่อจะ

สังฆราช ซึ่งเป็นพระสงฆ์จำนวน 8 รูป จากวัด
ระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร 4 รูป ที่ร่วมสวด
พระอภิธรรม ในช่วงคืนวันที่ 29 ต.ค.ที่ผ่านมา
และพระสงฆ์จากวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ที่
จะร่วมสวดในช่วงตลอดทั้งวัน สำหรับพระ
พิธีกรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ จะเริ่มขึ้น
หลังจากเสร็จพิธีกรรมรับพระราชทานดิน
เผาแล้วในช่วงเวลา 07.30 น. ซึ่งจะสวดในช่วง
เช้าไปจนถึงช่วงเวลา 09.00 น. ก่อนที่จะเปิด
ให้ประชาชนเข้ากราบสักการะพระโกศอีกครั้ง
ในเวลา 12.30 น.

ต่อมาในเวลา 11.00 น. พล.ต.หม่อม
เจ้าจุลเจิม ยุคล ได้เสด็จเป็นประธานในการ
ถวายภัตตาหารเพลในพระพิธีธรรม รับ
พระราชทานดินเผาแก่พระภิกษุสงฆ์จากวัด
มหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ 4 รูป ที่สวดพระ
อภิธรรมพระศพ สมเด็จพระสังฆราช ซึ่ง
ระหว่างนี้ได้งดให้ประชาชนเข้ากราบโกศ
พระศพ เป็นการชั่วคราวจนกว่าการประโคมย่ำ
ยาม ถวายพระเกียรติสมเด็จพระสังฆราช
เสร็จสิ้น

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในเวลาประมาณ
12.00 น. ได้มีผู้นำพวงมาลาของ พ.ต.ท.ทักษิณ
ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี คุณหญิงพจมาน
คามาพงศ์ อดีตภริยา และพรรคเพื่อไทย มา
ถวายด้วย

สำหรับบรรดาภิกษุช่วงบ่าย ได้มีคณะ
บุคคลจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เข้า
ถวายสักการะพระศพสมเด็จพระสังฆราช อาทิ
พล.อ.ดร.ชวลิต ยงใจยุทธ อดีตนายกรัฐมนตรี
นายพลเอก สมสุวรรณ กรรมการผู้จัดการสถานี
วิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 พร้อมคณะผู้
บริหาร ผู้ประกาศ และดารานักแสดง นำโดย
น.ส.ชัชฎาภรณ์ หรือต่าย ธนันทา น.ส.อริชานัน
หรือ “ไอซ์” ศรีเสวก ถวายพวงมาลา จากนั้นใน
เวลา 16.00 น. เอกอัครราชทูตประจำประเทศ
ไทย จำนวน 32 ประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา
อังกฤษ สวิตเซอร์แลนด์ เกาหลีใต้ ได้มาถวาย
สักการะพระศพสมเด็จพระสังฆราชด้วย

ด้าน พระสากยวงศ์วิสุทธิ์ ผู้ช่วย

**“พระสังฆราช”
ดาไลลามะส่ง
สาส์นไว้อาลัย**

สมเด็จพระบรม
โอรสาธิราชฯ สยามมกุฎ
ราชกุมาร เสด็จฯ แทน
พระองค์ ♦ **อ่านต่อหน้า 2**

เสร็จในการนี้ด้วย

ส่วนบรรยากาศตั้งแต่ช่วงเช้า บรรดา
ศิษยานุศิษย์ พุทธศาสนิกชน ตลอดจน
ประชาชนทั่วไปจำนวนมาก ทอยเงินทางมา
เผื่อเป็นแถวยาว ที่ด้านหน้าค่านัก ไปจนถึง
บริเวณแยกสะพานวันชาติ ถนนดินสอ เพื่อจะ
เข้าไปถวายสักการะพระศพสมเด็จพระ
สังฆราชภายในค่านัก ซึ่งทางวัดบวรนิเวศฯ
ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมสักการะพระศพ
และถวายดอกไม้ รวมถึงปัจจัย โดยผู้ที่ร่วมสัก
การะจะได้รับพระรูปของสมเด็จพระสังฆราช
ขนาดเอ 4 และหนังสือพระนิพนธ์ในสมเด็จพระ
ญาณสังวรฯ เรื่อง “ชีวิตนี้น้อยนัก” เป็น
ของที่ระลึกด้วย

ขณะที่ ม.ร.ว.จักรกร จิตรพงศ์ ปลัด
กระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธานในการถวาย
ภัตตาหารเช้าแก่พระภิกษุสงฆ์ ในพระพิธีธรรม
การรับพระราชทานฉันเช้าของพระสงฆ์ ที่ร่วม
ในการสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระ

น.ส.ชฎาภรณ์ หรือต่าย ชนนพาน น.ส.อริชานัน
หรือ ไอซ์ ศรีเสวก ถวายพวงมาลา จากนั้นใน
เวลา 16.00 น. เอกอัครราชทูตประจำประเทศ
ไทย จำนวน 32 ประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา
อังกฤษ สวิตเซอร์แลนด์ เกาหลีใต้ ได้มาถวาย
สักการะพระศพสมเด็จพระสังฆราชด้วย

ด้าน พระสากยวงศ์วิสุทธิ์ ผู้ช่วย
เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช กล่าวว่า ขณะนี้
องค์ดาไลลามะ ได้ส่งสาส์นผ่านเว็บไซต์ <http://www.dalailama.com/> แสดงความเสีย
พระทัยเมื่อทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของ
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกล
มหาสังฆปริณายก มีใจความดังนี้ สหายทางจิต
วิญญาณที่รักทั้งหลาย ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจการ
สิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระญาณสังวรฯ ใน
ระยะเวลาอันสั้นหลังจากงานฉลองพระชนมายุ 100
พรรษา ในระหว่างที่ข้าพเจ้าสวดภาวนาอุทิศ
ถวายแด่สมเด็จพระสังฆราช ข้าพเจ้าขอแสดงความ
เสียใจมายังมหาเถรสมาคม และศิษยานุศิษย์
นับหลายล้านคนของพระองค์ทั้งในประเทศไทย ก

และประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก การจากไปของ สมเด็จพระญาณสังวรฯ นั้น เราทั้งหลายได้สูญเสียสหายทางจิตวิญญาณอันวิเศษ

พระสหายวงศวิสุทธิ กล่าวคำว่า องค์คาโลลามะ ยังได้กล่าวไว้อีกว่า เมื่อหลายปีมาแล้ว ข้าพเจ้าได้เข้าเฝ้าพระองค์ และได้รู้สึกเคารพนับถือและชื่นชมอย่างสุดซึ้งต่อวิถีทางที่พระองค์ทรงปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบที่มีต่อพระศาสนาได้สมบูรณ์ยิ่งตลอดพระชนม์ชีพอันยาวนานและมีความหมายยิ่งนั้น สมเด็จพระญาณสังวรฯ ได้ทรงอุทิศพระองค์ในการสร้างคุณประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติอย่างทั่วถึงตลอดมา องค์คาโลลามะได้ทรงชี้แนะอีกว่า ในเวลาเช่นนี้พวกเราอาจรู้สึกถึงความสูญเสีย แต่การอุทิศถวายที่ดีที่สุดนั้น คือ การทำอะไรก็ตามตามกำลังความสามารถ เพื่อพัฒนาสันติภาพและปัญญา อย่างเช่นที่ สมเด็จพระสังฆราชได้เคยทรงปฏิบัติสืบมา และพระองค์หวังว่าจะได้ส่งผู้แทนพระองค์มาสดภาวนา และแสดงความอาลัยต่อประชาชนชาวไทย เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความเคารพนับถือผู้ช่วยเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช กล่าวอีกว่า ชาวพุทธและองค์กรพระพุทธ

ศาสนาจากประเทศต่าง ๆ ได้ส่งสารแสดงความอาลัยมาอย่างต่อเนื่อง อาทิ พุทธสมาคมประเทศสเปน องค์การพระพุทธศาสนาอินเดีย สมาคมเกรวาทแห่งเม็กซิโก รวมถึงคณะพระธรรมทูตจากประเทศมาเลเซีย สำหรับบรรยากาศการถวายสักการะพระศพ มีประชาชนจำนวนมากเดินทางมาสักการะพระศพสมเด็จพระสังฆราช ซึ่งทางวัดบวรนิเวศวิหาร จะพยายามอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างดีที่สุด และฝากถึงประชาชนทุกคนที่จะเดินทางมายังวัด ขอให้แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ควรเตรียมร่มหรือยาดินด้วย หากมีโรคประจำตัว เพราะการเข้าถวายสักการะพระศพ ประชาชนต้องเข้าแถวยืนประมาณ 2-3 ชั่วโมง

“ส่วนการเปิดให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ตลอดจนประชาชน ที่ต้องการเป็นเจ้าภาพบำเพ็ญกุศลพระศพ สามารถติดต่อได้ที่ สำนักอำนวยการบำเพ็ญกุศลพระศพ โทร. 0-2280-9578 สำหรับหน่วยงานราชการ เอกชน ประชาชน ที่แสดงความจำนงเป็นเจ้าภาพไว้แล้ว แต่ทางวัดบวรฯ ยังไม่ได้ติดต่อกลับ กรุณาติดต่อกลับมายังสำนักอำนวยการบำเพ็ญ

กุศลพระศพอีกครั้ง อย่างไรก็ตาม ทางวัดบวรนิเวศวิหาร ยังคงเปิดให้ประชาชนได้ถวายสักการะพระศพ สมเด็จพระสังฆราชอย่างต่อเนื่อง จนกว่าจะมีพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ” พระสหายวงศวิสุทธิ กล่าว

พระสหายวงศวิสุทธิ กล่าวว่า สำหรับเครื่องอัฐบริหาร ซึ่งเป็นเครื่องใช้ของสมเด็จพระสังฆราช ในเบื้องต้น วัดบวรนิเวศวิหารได้นำมารวบรวมไว้ที่ ด่านหลักกองท่าปราโมช ใน

เบื้องต้น ทางวัดบวรนิเวศวิหาร มีแนวความคิด 2 ส่วน คือ 1. การนำเครื่องอัฐบริหาร ไปจัดแสดงพิพิธภัณฑ์เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร และ 2. อาจจะมีการสร้างพิพิธภัณฑ์ขึ้นมาใหม่ เพื่อเทิดพระเกียรติ อย่างไรก็ตามแนวทางทั้ง 2 ส่วนนี้ จะต้องนำหารือในที่ประชุมคณะกรรมการพิธีบำเพ็ญกุศลพระศพ สมเด็จพระสังฆราช ซึ่งมีสมเด็จพระวันรัต รักษาการเจ้าอาวาส เป็นประธาน.